

Po pošti prejemati:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta 13 — h
četrt 6,50 — h
mesec 2,20 — h

V upravnstvu prejemati:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta 10 — h
četrt 5 — h
mesec 1,70 — h

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate
sprejema upravnštvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I, 17

Izhaja vsak dan, izveniši
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 35.

V Ljubljani, v torek 12. februarja 1901.

Letnik XXIX.

Razdvojeni!

Naravno je, da v slovensko-hrvatski javnosti preoblađa diskusija o razdvojitvi delegacije — o ločitvi vseh hrvatskih poslancev od zastopnikov slovenskega naroda. Naše podrobno, strogo objektivno poročilo o zadnjih pogajanjih, poročilo, kojega ne more nihče izpodbiti, pojasnilo je vse. Zaman so vsi izgovori onih, ki svojega koraka niti pred svojo vestjo, niti pred svojimi volivci ne morejo zagovarjati.

Vsi ti izgovori so jalovi. Pravijo, da so bili osobno žaljeni. Kedar, od koga, s katerimi besedami? Naše poročilo je najsijajnejša obramba naših mož. Jasno, pošteno, odkrito, moško, dosledno so ti moške postopali — tako, kakor jim je velevala vest in kakor jim je narekovala ljudska volja in ljudska korist. A drugi so jih hoteli terorizovati, da naj se združijo s kranjskimi liberalci. In ker se niso terorizovali dali — kar je pri značajnih možih samo po sebi umevno — vpijejo gotovi breznačelniki, odnosno skriti liberalci, da so naši moške one hoteli terorizovati. Zares krasna logika, vredna takih »značajev«!

Vedno in vedno treba povdarjati in ponavljati: Katoliško-narodni poslanci so od vsega početka izjavili in na vse opetovane interpelacije in prošnje vedno ponavljali: S kranjskimi liberalci ne gremo v skupen klub! Ta izjava, resno podana od resnih, politično izkušenih mož, morala je zadostovati vsakemu resnemu, zrelemu politiku.

A našli so se »politiki«, ki nikakor niso hoteli verovati, da je resna ta izjava — in končno se je polastil zadevo politično popolnoma neizkušen gospod v osebi dvornega svetnika Ploja. Njemu na čast se mora priznati, da kakor vse kaže, je postal le žrtve skušenih političnih intrigantov, ki so ga izrabili kot slepo orodje, kar spričuje tudi okolnost, da so ga izvolili podnačelnikom »hrvatsko-slovenskega kluba«. Kakor hitro je ta gospod zadeve se polastil — zgodilo se je ono, kar je bilo v danih

razmerah najslabše in najnerodnejše. Šli so in hitro zasnovali svoj klub, v katerem so našli streho kranjski liberalci — s tem pa se je razširil in ugloobil prepad, ki je ločil obe skupini. Preje je bilo še mogoče pogajanje mej Slovanskim centromom in obema hrvatskima strankama ter Robičem in Plojem. Danes ne morejo več Hrvati z Robičem in Plojem vred izključiti kranjskih liberalcev in s tem ojačiti jugoslovansko delegacijo. Danes se zamore le hrvatsko-slovenski klub pogajati se s »Slovanskim centromom« za eventualno spojitve — a to pogajanje ne more imeti zaželjenega uspeha, ker — v hrvatsko-slovenskem klubu sede kranjski liberalci, s kojimi katoličarji narodni poslanci ne gredo v en klub. Tako se je po najivnosti parlamentarnega novince Ploja položaj poostiril tako, da skoro ni izhoda!

In koliko so Hrvati z Robičem in Plojem zaigrali! »Slovanski centrom« šteje danes brez njih 21 članov — z 10 Hrvati, Robičem in Plojem šteje 33 članov, bil bi torej eden najmočnejših klubov cele zbornice! Vse to je razdrla neizkušnost in trmoglavost enih ter intrigantnost drugih. Politična modrost vendar za vsacega pametnega človeka obstaja v tem, da trezno računi z danimi razmerami in v okviru nespremenljivih razmer skuša priti do ugodnih posledkov. Takozvani »kranjski razpor« je nespodbojno dejstvo, katerega ne more nihče utajiti. Že za časa volitev je bilo popolnoma jasno, da katoliški narodnjaki ne gredo v jeden klub z liberalci. In tako je tudi prišlo. Katoličarji poslanci so šli na eno stran — liberalci na drugo. Ločitev se je torej izvršila strogo po načelih. Tukaj liberalci — tam protiliberalci. — Razumemo, da so mnogi obmejni Slovenci in pa Hrvati to ločitev obžalovali. Iz sveta spraviti je pa vendarle niso mogli. Ostala je in bode tudi za naprej obstala — ker je produkt razvoja našega narodnega političnega življenja. To je lahko obžalovanja vredno, kakor še marsikaj drugega, kar se je zgodilo

— ali to spremeniti ne more danes nobena moč sveta, najmanj pa posamezna oseba.

Zato je naravnost smešno in kaže le o veliki nevednosti, ako se krivda za »kranjski razpor« zavrača na posamezne osebe. Posamezna oseba je v stanu razpota pa tam po obliki poostriti — kar se je n. pr. sijajno posrečilo takim ljudem, kakršni so dr. Tavčar, Malovrh in dr. — toda načelni razpor sam je ravno tako malo delo posameznih oseb, kakor svetovna zgodovina v obče. Ako se Tavčar danes umakne iz političnega življenja, bode načelni razpor ravno tako nadalje še obstojal; le v obliki bi bil morebiti milejši. To mora pripoznati vsakdo, ki naše razmere le kolikaj pozna.

Razpor na Dunaju je torej logična posledica razpota doma. To posledico so katoličarji poslanci morali izvajati, če niso hoteli biti izdajalci katoličarstva ljudstva, ki jih je volilo, osebno izdajalci kmetijskega stanu, kojega pravice in koristimorajo katoličarji narodni poslanci v prvi vrsti zastopati.

Ločitev se je torej izvršila iz političnih in gospodarskih načelnih ozirov. Tem manj je torej razumljivo, kako sta v teh razmerah dva zastopnika štajerskih katoliških kmetov zamogla pri tej ločitvi — katere nista mogla spremeniti — priklopiti se liberalnim mestnim poslancem kranjskim! Kaj takega naj razume, kedor more — nam je to do cela nemogoče. Štajerski slovenski kmet ima do pičice ene in iste interese kakor kranjski slovenski kmet — če je torej že ločitev kmetov in mestnih poslancev neizogibna, potem pač po človeški pameti soditi kmeti poslanci spadajo h kmetiskim poslancem, ne pa k mestnim! To je tako jasno in enostavno, da je najpriprostejemu človeku razumljivo. Radovedni smo, kako se nadalje razvije ta zadeva. Presenečenja niso izključena!

Volivci poslancu.

Št. 13.

Slavnemu uredništvu »Slovenca«
v Ljubljani.

Katoliško-slovensko politično in gospodarsko društvo s sedežem v Jarenini je imelo v nedeljo dne 10. februarja 1901 odborovo sejo, pri kateri je bil tudi govor o postopanju našega poslanca Robiča. Enoglasno je bila vsprejeta sledeča

izjava:

Katoliško-slovensko politično in gospodarsko društvo s sedežem v Jarenini z veseljem pozdravlja ustanovitev »slovenskega centroma«, kateremu so se že pridružili skoraj vsi katoliško narodni kmečki zastopniki slovenski, in izreka željo, da vstopi v »slovanski centrom« tudi gospod profesor Robič, poslanec za mariborsko kmečko skupino.

Naš poslanec je bil izvoljen na podlagi katoliško-narodnega programa; zanj kot za moža katoliško-narodnega prepričanja je vseeno delovalo tudi naše društvo nasproti liberalnim nemškutarskim nasprotnikom. Ti so bili vsi oboroženi s Tavčarjevim volivnim katekizmom, kateri je bil celo tudi nekaterim Robičevim volivnim možem doposlan iz Ljubljane. Zoper te nasprotnike, napolnjene liberalnega »bauernbundskega« duha Tavčarjevega, smo Slovenci ob skrajni meji branili in zagovarjali poslanca Robiča. Zato se čudimo sedaj, kako je mogel ravno on najbolj vzeti v zaščito najljutejšega nasprotnika vsakega pravega krščanskega napredka v Slovincih, dr. Ivana Tavčarja. Zategadelj izjavlja naše društvo, da ob strani dr. Tavčarja ni in ne more biti mesto za našega poslanca Robiča.

V Jarenini, dne 10. febr. 1901.

Za katoliško-slovensko in gospodarsko društvo s sedežem v Jarenini:

Fr. Sal. Gomilšek, predsednik.
Al. Drozg, tajnik.

LISTEK.

Med Slovenci ob Renu.

(Piše Luka Arh.)

(Dalje).

Berge-Borbeck, Schonneck, Herten.

V Berge-Borbeck sem se mudil od 2. do 4. januarja. Posebnega nisem doživel. Človek se kmalu navadi tujine, njenih navad in običajev, ki so isti v industrijskih krajih. Od kraja me je n. pr. zanimal način, kako so pozdravljali učenci in učenke duhovne. Prijazno in smehljaje reče najprej: Dober dan, gospod kaplan ali gospod pastor, in potem poda desnico. Ministrant poklekne po maši pred mašnika in ga prosi blagoslova. Zanimale so me tudi cokolice, katere je nosila velika večina otrok. Vse so lesene in zakrivljene, prav take, kakor jih nosijo naši pastirji. Prav praktično obuvalo, ki varuje mnogo bolj mraza nego usnjati čevlji.

Načrt za župno cerkev v Berge (v Borbecku imajo tudi svojo župnijo) je naredil naš slavn Schmidt. Prvi in drugi načrt ni bil vseh župniku. Šele po tretjem je začel zidati cerkev, ki je res krasna, gotična stavba.

A tudi prvi in drugi načrt se je porabil v dveh drugih župnijah.

Ko sem bil še v Essnu, pride k meni vikar iz Schonnecka in me prosi, naj bi tudi v Schonneck prišel.

»Rad, prav rad«, mu odgovorim, »a kaj, ko sem navezan na kraje, ki mi jih je odločil dr. Lackmann. No pa en popoldan in dopoldan bi morebiti šlo. V Herten moram priti 5. jan. vsaj do treh popoldan, ker imam ob štirih že pridigo. Iz Berge grem lahko 4. jan. dopoldan, in sem pri Vas popoldan in 5. jan. zjutraj. To bi slo.«

»Dobro, dobro. Jaz sem zadovoljen. Nekaj jih bo le opravilo spoved, in božjo besedo bodo slišali. Velja?«

»Da!«

V Schonnecku imajo duhovnika šele par let. Preje sploh tega kraja ni bilo. Ko so pa naredili premogokop, je nastala kar čez noč precej velika vas, ki šteje že 5 do 6000 prebivalcev. Katoličani in protestanti so dobili skoro ob istem času svojega duhovna. Oba sta morala iskati prostorov za zasilno cerkev — in svoje stanovanje. Samo ena hiša jima je bila na ponudbo in hočeš nočeš, morala sta biti z njo zadovoljna. Vsak ima pol hiše; — dobro je, da ima vsak svoja hišna vrata. Ne občujeta pa nič med

seboj. Oba pridno nabirata za novi cerkvi. Katoličani bodo začeli v kratkem zidati.

Mnogo dela in časa vzame šola. Vikar ni imel nobenega dneva prostega. Res, da ima duhovnik v vsakem razredu le dve uri na teden, a kaj ko je toliko razredov. Tudi župniki hodijo v šolo, čeprav imajo več kaplanov, ker ti ne morejo zmagati vsega. Zgodbe sv. pisma uče učitelji.

Oj ta šola, verska šola, dela nemške katolike močne. Koliko smo mi zadaj v tem oziru! Kako dolgo bo pač še tavallo slovensko učiteljstvo v veliki večini kar slepo za največjimi sovražniki ljudstva, za posurovelim liberalstvom? Ali res ne sprevidijo razni Dimniki, Jelenci itd., da so le Tavčarjeve marionete? Ali ne vedo ti slepi »voditelji«, kako izginja med ljudstvom spoštovanje do vsega stanu; verno ljudstvo si ne pusti blatiti svojih duhovnikov tudi od učiteljev ne! In kaj šele zadnje volitve? Koliko ste zaigrali v njih, vi liberalni učitelji in agitatorji, si še misliti ne morete! Ljudstvo vas bo sodilo, in ta obsodba ne more biti v korist učiteljskemu ugledu. Kako vse drugače skrbi za ugled svojega stanu med vernim ljudstvom ona vrla četa, ki se zbira pod okriljem Slomškovskega duha! Vsa čast njihovemu pogumu, v katerem javno spozna-

vajo svoje prepričanje, čeprav jih najbolj podlo napadajo ravno njih stanovski tovariši.

5. januarja okoli poldneva sem prišel v Herten, zadnje mesto svojega delovanja. Ker je bil o veliki noči tu tovariš Knific, nisem pričakoval velike udeležbe. In res se nisem motil. Najmanj jih je tu prišlo k spovedi izmed vseh krajev, kjer sem bil, čeprav so vedeli, da pridem, in sem tudi mnoge obiskal. Gorečnost za službo božjo pač ni glavna čednost tukajšnjih Slovincov.

Ker je ravno v Hertnu prepovedala pruska vlada p. Ananiju spovedati in pridigati, zato se ni čuditi, da me je župnik brž vprašal, ko sem prišel k njemu, če imam kaj dovoljenja od vlade.

»Nič«, sem odgovoril.

»Hm, hm, to pa ne bo prav.«

»Nič se ne bojte, g. župnik, saj mi nikjer niso nič naredili. Da bi bili ravno tukaj tako hudí, bi bilo tudi čudno. Menda se je vlada zapomnila ono lekcijo, katero ji je bral centrom.«

»Ta gospod je pa malo bolj boječ, nego so bili drugi«, sem si mislil.

Zgodilo se mi pa ni prav nič.

Politični pregled.

V Ljubljani, 12. februarja.

Današnja seja poslanske zbornice

bo vsekako zelo živahna. Daljšo in morda tudi precej hrupno razpravo bodo povzročile češke in poljske interpelacije, v drugi vrsti pa nujni predlog poslanca viteza Javorskega, naj se na prestolni govor odgovori z adreso. Objednem bo predlagal poslanec Pacak, naj se izvoli v to svrhu odsek 48 članov. Proti temu dvema predlogoma se bo oglasil v imenu socijalnih demokratov posl. Pernerstorfer s predlogom, naj se o prestolnem govoru vrši samo razprava. Pred temi predlogi bo pa finančni minister bržkone že v današnji seji predložil proračun za tekoče leto ter podal svoj ekspozicij. Ker bodo razni poslanci uložili še nebroj drugih predlogov, se bo v današnji seji parlamentarna miza dobro obložila z delom. Potrebno je sedaj samo še to, da se res takoj prične z delom v prid države in njenih narodov.

Katoliški centrum in nemški državni jezik.

Levičarski vodje nemško-radikalnega kalibra hočejo na vsak način v najkrajšem času priti pred parlament s predlogom o uvedbi nemščine kot državnega jezika. V to svrhu beračijo za podporo pri vseh nemških strankah in so se s posebnim pismom obrnili tudi do katoliškega centra. Imenovani klub je o tem pismu razpravljal v seji dne 4. t. m. in sklenil odposlati kot odgovor nastopno pismo: Centrum sedaj nikakor ne more stopiti v zvezo s kako drugo parlamentarno stranko, ker hoče varovati na vse strani popolno neodvisnost in počakati, kako se stvari razvijo. V smislu programatične izjave ter cesarjevega prestolnega govora obstoji klubova naloga predvsem v tem, da zagotovi po možnosti delavnost parlamenta. Razprava o jezikovnem vprašanju bi po našem mnenju v sedanjem trenutku ovirala ali pa celo popolno onemogočila delavnost parlamenta. Iz navedenih razlogov moramo izjaviti, da se ne udeležimo nameranih razprav o tem predmetu. Ako bo pa v zbornici to vprašanje prišlo na dnevni red, se bo samo po sebi umevno potegoval klub v interesu jednotne državne uprave za to, da se prizna nemškemu jeziku ono mesto, ki mu pristaja, ne da bi se s tem karkoli kratile jezikovne pravice nenemških narodov. — Da s takim odgovorom niso bili zadovoljni nemško radikalni neodrešenci, se umeje samo po sebi. Objednem je pa ta izjava tudi dokaz, kako krivico so delali nemškim konservativcem oni elementi, ki so jih slikali Slovanom kot zagrizene sovražnike nenemških narodov.

Rumunska ministerska kriza

se že bliža rešitvi. Odstopivši ministerski predsednik Carp je namreč pri svojem odstopu priporočil kralju bivšega ministra in svojega prednika, sedanjega zborničnega predsednika in vodjo konservativne stranke Cantacuzene. Poslednji je baje že tudi izjavil, da bi se odzval kraljevemu povabilu, ker ima za seboj večino v obeh zbornicah. Oficijelno se je že včeraj naznanilo, da se je kralj res obrnil na tega moža. Carp in njegovi somišljeniki bi brezdvomno podpirali njegovo vladno in bivši finančni minister Jonescu bo prišel zopet na svoje mesto. Kriza bo imela torej samo ta uspeh, da bo za nekaj časa pokopan Carpov davčni načrt. Mož je hotel povišati zemljiški in patentni davek, a je bil sam ponižan.

† Milan Obrenović.

Včeraj popoldne kmalu po 4. uri je umrl na Dunaju v svojem začasnem stanovanju srbski razkralj Milan Obrenović v 47. letu svoje dobe. Porodil se je v Rumuniji 10. avg. 1854, vzgojil se je v Parizu in po umoru svojega strijca, kneza Mihaela III. 10. junija 1868 kot mladoleten nastopil vladno. Dne 22. avg. 1872 je bil proglašen Milan polnoletnim ter samostojno zasel vladarski prestol kot knez Milan IV. Pod njegovo vladno v letih 1876 in 1878 se je izvajala bitka s Turčijo, ki je donesla Srbiji nekaj nove zemlje in neodvisnost. Ti vspehi so dovedli Milana do tega, da se je v letu 1882 dal oklicati za kralja kot Milan I. S tem pa je tudi došel na vrhunec svoje slave, kajti

od tega časa je rapidno padel njegov ugled. Nesrečna vojska z Bolgarijo, ogromno narasli državni dolg in razpor s kraljico Natalijo, od katere se je ločil 1. 1888, vse to je popolno omajalo njegovo stališče in dne 6. marca 1889 se je moral odpovedati vladni na korist svojemu sinu Aleksandru I. Potem je živel nekaj časa v Parizu kot grof Takowa, odpovedal se vsem kraljevim pravicam in zahteval seveda za to »žrtev« precejšnjo svoto. Toda njegovo razuzdano življenje mu je kmalo izpraznilo vse žepe in, da bi prišel zopet k potrebnemu drobižu, se je spravil s soprogo Natalijo in pregovoril celo Aleksandra, da mu je zopet vrnil pravice člana kraljeve rodbine. Imenovan je bil celo 1. 1898 vrhovnim poveljnikom srbske armade. To mesto je pa odložil oziroma moral odložiti v juliju 1900, ko se je Aleksander poročil z Drago Mašin. Od tega časa je živel deloma v Parizu, deloma pa na Dunaju, kjer ga je najprej influenza, pozneje pa pljučnica položila na postelj in včeraj doletela nepričakovana smrt. — Srbija in kralj Aleksander se bodeta sedaj oddahnila. Posebno prvi je zadal Milan toliko in tako občutnih udarcev, tako da ga bo samo po tem še ohranila v spominu. Deželi in Obrenovićem ni v življenju napravil nikake časti.

Angleži za mir?

Mej vplivnimi angleškimi državniki se je v zadnjem času jelo pojavljati neko gibanje, ki meri na to, naj Anglija čim prej sklene mir z neupogljivim burskim narodom v Južni Afriki. Na prvi pogled je ta vest nekoliko neverjetna, ako pomislimo, da še ni dolgo temu, ko je širša »javnost« inzulzirala vsakogar, ki bi količkaj simpatizoval z Buri, ali pa vsaj sprožil misel o miru. Danes temu ni več tako. Konservativni vodja Edvard Clarke je z lahka dobil dvorano za javen shod, na katerem je dokazoval potrebo premirja. Razmere so se torej nekoliko spremenile, najnovejši položaj na bojišču, kakor je deloma razviden iz načrta v današnjem listu, je poučil tudi najbolj zagrizene pristaše Chamberlainove politike, da mogoča Anglija ni več kos nalogi, ki jo ima po Chamberlainovem načrtu rešiti v južni Afriki. Lord Kitchener zahteva nujne pomoči, da prepreči novo nevarnost, a vojni urad mu ne more ustreči. »War Office« sicer poroča, da odide na bojišče zopet 30.000 mož z novim voditeljem Evelyn Woodom, a to število je sedaj samo na papirju. Računali so na domače prostovoljce, na kolonije in na kapsko vojaštvo, a od vseh teh je v nedeljo odpotovalo na jug samo 500 mož na ladiji »Aurania«. Nasprotno pa zahteva finančni minister 70 milijonov funtov novega kredita, v Kapstadtu se je pojavila kuga, trgovina je zastala, vse se boji novih davkov, a konca žrtev se nihče ne vidi. V takih razmerah pač ni čudno, ako so se jeli oglašati glasovi po miru. Bivši glavni pravdnik Blake ni več osamljen. Z njim se baje že strinjajo liberalni vodje Campbell-Bannerman, Harcourt in John Morley, a tudi Chamberlain in Salisbury sta se že odzvala povabilu h konferenci o končni rešitvi tega vprašanja. Afrikan Neriman, ki sedaj biva v Londonu, je dobil vladno dovoljenje, da sme v spodnji zbornici govoriti o sredstvih v dosegu miru. Sklenilo se je neki že tudi odpozvati guvernerja Milnerja, ki je največ vzrok, da so se razbila pogajanja s Krügerjem v Bloemfonteinu. Vsa znamenja torej kažejo, da so se jeli angleški državniki polagoma sprijaznjevati z mirovno idejo. Skrajni čas je res, da se uresničijo zadnje besede pokojne kraljice: Skrbite, da se vojska kmalu konča!

Dopisi.

Z Goč na Vipavskem, 11. febr. Prežalostna osoda, ki je zadela našega preljubljenega dušnega pastirja in katere duhovnjane v dno srca boli, privedla je prečastitega, občespoštovanega g. dekana iz Vipave preteklo nedeljo v našo duhovnijo nedeljsko službo božjo opravljat. To je iz požrtvovalnosti preč. g. dekan že večkrat storil, ko je bila izpraznjena naša duhovnija, in duhovnjani ga tem potom toplo zahvaljujemo. Ko je g. dekan pretečeno nedeljo na leci pričel govoriti, in omenil tudi našega dušnega pastirja, začelo je kar mahoma vse občinstvo na ves glas jo-

kati. Takega joka ni bilo slišati senikdar v naši cerkvi. Vsi poslušalci od kraja so se solzili. — Res škoda, da ni bil v cerkvi dopisnik članka »Sl. Narod« v št. 252, 1. 1900, v katerem piše, da glas javnega mnjenja na Gočah je: »Vlada in knezoškof Bonaventura spomnita se svojih dolžnosti, ker sicer jima bomo mi nedvomno zaklicali, da smo tukaj« — da bi ta gospod videl, kaj sodi ljudstvo, in slišal glas javnega mnjenja na Gočah.

Vlada in knezoškof se pač na takega človeka, kakor je »Narodov« dopisnik, nimata ozirati. Tu je ljudstvo, katero vse drugače misli in čuti, kakor »Narodovci«. Bil je res ginljiv prizor tega ljudstva, ki svojega dušnega pastirja otroško ljubi. Izrazili so z žalostjo svoja notranja čustva, ki jih niso mogli več prikriti.

Iz Loža, 11. febr. G. Fišer, uradnik pri šneperški grajščini, ovadil je te dni tukajšnjim orožnikom, da mu je 18. decembra 1900 in sicer med 9. uro dopoldne in 3. uro popoldne ukradena iz veže puška. Pomilujemo g. Fišerja zaradi te nesreče, čudimo mu se pa ob jednem, da celih šest tednov ni pogrešil puške in vendar čez toliko časa umé natančno določiti uro, kedaj je izgnilo to ubojito orožje. Ako je pa zgrešil, zakaj ni prej ovadil? Nič manj se ne čudimo njegovemu ponesrečenemu dovtipu v ovadbi, da je ta zločin bil gotovo storjen iz strankarskega sovraštva, namreč zato, ker je on (Fišer) istega dne volil liberalca; kajti potem si nepoznani zločej ni natovoril hudo delstva tatvine na svojo grešno dušo, ampak nekaj celo družega. Sicer pa, g. Fišer, ako ste hoteli na nov originalen način zopet eno prišiti tem preklicanim klerikalcem, morali ste to storiti takoj po »burji strasti«, potem bi imeli le veliko več efekta. Tako vsaj učé psihologi.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 12. februarja.

Ljubljansko potresno posojilo. Iz krogov po potresu prizadetih hišnih posestnikov se nam piše: Dr. Šusteršič je uvidel resni položaj ljubljanskih hišnih posestnikov in popolnoma pravilno ravnal, da je uložil kar najhitreje nujni predlog za olajšavo potresnega posojila in ni čakal, kedaj da se bo zljubilo dr. Tavčarju nastopiti v korist svojih najbolj prizadetih volivcev. Dejstvo je tu, da je s tem korakom dr. Šusteršič prehitel dr. Tavčarja, in mi slednjemu le svetujemo, sedaj, ko je stvar v tiru, lepo in mirno nastopati ter z vsemi svojimi močmi podpirati nujni predlog dr. Šusteršiča. Vsako morebitno razdiranje homo pa že znali z vso odločnostjo zaprečiti.

Inženjerji in ljubljanski občinski svet. Prinesli smo med drugimi tudi vest, da ima gospod inženjer Wagenführer za dela pri elektrarni še zahtevati okolo 25.000 K. To je Hribarja zbudilo in je takoj poslal uradni popravek, v katerem pravi, da to ni res, ampak da ima Wagenführer povrniti mestni občini še 274 K 88 h, ker mu je občina — preveč plačala. To je čudna diferenca! Mi verjamemo, da bi Hribar rad videl, da bi bilo tako res, kakor je on uradno popravljat. Če pogleda na ubogo mestno blagajno, se mu mora pač roditi taka želja. A res pa to vkljub temu ni. Kar Hribar trdi kot resnično, je ravno to, kar Wagenführer izpodbija, in kolikor smo mi poučeni, bi v slučaju tožbe Hribarjeva trditev propadla. Vsekako se naj skrbi, da dobe davkoplačevalci vpogled v gospodarstvo!

»Edinost« je slavila v nedeljo svojo petindvajsetletnico. Pri banketu so slavili Hribarja in zabavljali čez »Slovenca«. Hribar se je pri tej priliki pokazal kot časnikiar — sotrudnik »Slov. Naroda«. Gabršček je presenetil goste s trditvijo, da liberalna stranka na Goriškem »združuje v sebi najboljše elemente«. Mandić je predlagal častitko Robiču, ker je pri liberalcih. Drugi govorniki so slavili »Edinost«. Jako čudno se beró v zadnji številki ovacije Hribarju na drugi strani, a na prvi strani se baha »Edinost« z društvi, katerim je isti Hribar načeloma nasproten. O unijatstvu javno niso govorili. To le na tihem kuhajo.

Tavčar upehan! Komaj so naši poslanci stavili nekaj predlogov, že je zastokal dr. Tavčar, ki se je menda namenil imeti na Dunaju mirne, brezskrbne dni. Tavčarjevo stokanje je res pomilovanja vredno, ker kaže, da mu že precej primanjkuje sape. Tavčarjeva ginljiva izjava v včerajšnjem »Narodu« se glasi, da on in njegova tovariša »nikakor niso voljni spuščati se s klerikalnimi poslanci v dirko.« »Zastopali bodo korist svojih volilcev o pravem času in na primeren način.« Ljubljanski volilci mislijo, da bi bil že pri Kušarju pravi čas storiti kaj na primeren način za potresno posojilo, in jim menda ni prav, da je njihov poslanec tako hitro izgubil sapo.

V avdienci pri cesarju je bil včeraj v sprejet deželnovladni svetnik vitez Kaltenegger.

Prememba v politični službi. Okr. nadkomisar Leop. vitez Roth pl. Rothenhorst v Logatcu je pozvan k deželni vladni. — Vodstvo okrajnega glavarstva Logaškega je prevzel začasno deželnovladni tajnik Iv. Tekavčič.

Poročil se je včeraj v grajščinski kapeli v Mediji g. dr. Tomo Zarnik, zdravnik v Zagorju ob Savi, z gđ. Minko Porenta. Novoporočencema naše najiskreneje čestitke!

Umrl je v Ljubljani g. Jožef Mubej, c. kr. mornarični komisar v pokouju.

Napredek domačega tiskarstva. Novo tiskarno je otvoril v Kamniku g. Ant. Slatnar.

Napredek domače obrti. Tukajšnja tvrdka Avgust Žabkar je ravnokar dobila tovarniški patent in sicer za železoličivarno in za različna strojna dela. Tako imamo Slovenci prvo domačo tovarno te vrste, ki je urejena po najnovejšem sistemu. Tovarna deluje na veliko, ter si je g. Žabkar ob Dunajski cesti postavil obširno tovarniško poslopje, v katerem imajo zaslužek samo domači delavci. Tako je prišlo tudi veliko domačih delavcev do poštenega kruha.

Lurška voda. Stolni vikar Luka Smolnikar naroča naravnost iz Lurda ljudem lurško vodo in je to naznanil v »Djmoljubu«. Naznanil je to zategadelj, ker ljudje poprašujejo po nji in so se že tudi te stvari polastili sleparski židovski barantači, ki ljudem ponujajo drugo vodo za lurško. »Slovenski Narod« — ki mu smrdi vse, kar ima kakršnokoli zvezo s katoliško cerkvijo in krščanstvom — ga je zato grdo napadel, češ, da »izkorišča babje verstvo preprostega naroda«, ter kliče celo magistrat na pomoč, kakor da je to »posebna obrt brez patenta«. Bilo bi pač skoro bogoskrunsko delo, ko bi se s tako umazaniam listom, kakor je »Slov. Narod«, prerekali o Lurdu in lurških čudežih. Kar se pa tiče obrti in patenta, smo šele od »Naroda« zvedeli za to novo vrsto obrti, kjer človek, če ne v svojo škodo, pa vsikdar brez dobička pomaga drugim ljudem. Pač bi pa opozorili magistrat na veliko obrt z lažjo in obrekovanjem, s podlostjo in sleparjenjem, ki jo menda tudi brez patenta, a gotovo ne brez grde sebičnosti in dobičkarstva — uganja »Slov. Naroda«!

Ljudsko štetje v Ljubljani. Ljubljana šteje 36.547 prebivalcev, skupno z vojaštvom, torej za 5621 prebivalcev več, nego pred 10 leti.

Ljubljanske novice. Vzorno gospodarstvo. Na Trnovskem stradonu imajo samo jedno električno svetilko, pa še tista od božiča ne gori. Vse pritožbe so zaman. Magistrat, daj več luči! — Na cesti klobuk zarubila je Kregarjeva natakara na Martinovi cesti delavcu v tovarni za lep Cankarju, ki se je pričel z junaško žensko boriti. Policaj je Cankarja vzel seboj na magistrat, pa tudi klobuka ni pustil natakarici. — Kokoši kradli so včeraj neznani lopovi pri Topolavcu na Martinovi cesti. Tatovom so že na sledu in utegnejo dobiti v kratkem namestu kokoši na rotovžu drugo jed.

Bralno društvo v Cirkovcah je imelo dne 10. t. m. zborovanje, pri katerem je govoril g. prefekt Korošec iz Maribora o namenu bralnih društev, ki je pospeševati izobrazbo našega ljudstva, vzbu-

jati narodno zavest in prirejati poštene zabave. Svaril je, naj društva ne zaidejo na pota, na katerih se nekatera v istini nahajajo, ki vidijo svoj najvišji namen v prirejanjih plesov. Kmetško dekle Hiti in kmetški fant Goljat sta predavala primerne pesmi. Nato se je izborna predstavljala igra »Zamujeni vlake«.

Zaloga šolskih knjig. Mesto vpo-kojenega dvornega svetnika Šukljeja je prevzel vodstvo osrednjega ravnateljstva vladni svetnik vitez Le Monnier.

Katoliško društvo za mladeniče je v nedeljo priredilo gostom prav prijeten večer, ki ga je počastil s svojo navzočnostjo tudi presvetli gospod knezoškof. Po treh lepih pesmicah so mladeniči predstavljali vse-skozi zanimivo šaloigro »Oproščen jetnik«. Lahkomiselni in navihani Čuk se je odtegnil iz zaprte celice, a ker niti ni mogel iz poslopja, se je v hiši izdajal za »gospoda«. Poneslo se mu je dobro, zlasti tam, ko je moral iz sebe narediti dva in se je »gospod« z »jetnikom« sprl. Igra je dobro začeta, k sklepu pa bi tičku Čuku radi privoščili nekaj kazni za njegove laži. (Če še ni tiskana, naj kdo igrice pregleda in jo v tem oziru spopolni.) Po igri nastopi spreten govornik, č. g. Fr. Finžgar. V jako všečni šaljivi besedi se spravi zlasti nad one, ki so »volje« na branje. Kdor je na branje volk, pa ne bere pazljivo, je enak tisti »kozi«, ki odgrizuje od vsakega grma pero in gre okušat dalje, zvečer je pa lačna; tako nepazljiv bravec ostane neveden. Se bolj se govornik vname proti tistim, ki bero vse od kraja, češ, meni ne škoduje nič. Ako se učenjak, kateremu res ne bi škodovalo, uklone sveti cerkvi in ne bere brez privoljenja, koliko bolje bi moral izbirati bravec, ki ni učen, temveč v branju pouka še le išče. Če bodo ljudje govornikove besede tako radi spolnovali, kakor so jih z veseljem poslušali, bodo torej odslej brali: 1. pazljivo, s svinčnikom v roki; 2. dobre knjige. — Na to nastopijo zopet mladeniči z burko »KmetHerod«. Prevzetni kmet Gašper bi rad videl predstavljati tri kralje; pridejo trije kralji in hočejo igrati »prizoriti«. Kmeta naredi za kralja Heroda, posade kot kralja na prestol — sod, ogrnejo s škarnatom — zelenim kocem, mu dajo na glavo krono — staro kučmo, in v roke žezlo — metlo; vse to seveda le »v poskušnji«. Zavežejo ga s stavo, da mora v tej igri molčati, dokler ne pride vrsta nanj. Dijaki — trije kralji — odidejo, Herod pa čaka, zavezan z molkom. Pridejo domači in vidijo Gašperja; kaj družega, kakor zmešalo se mu je! Pa se je le še držal dobro, po dolgih mnogih zasramovanjih pa spozna, da kraljev ne bo, »ker so se vrnilo po drugi poti nazaj«. Igra je prav dobra. A vsa čast tudi igralcem; bili so splošno dobro izbrani, nekateri so predstavljali naravnost izvrstno in občinstvo je navdušeno ploskalo. Bodi ta

hvala, ki je po zaslugi dajemo društvu za mladeniče, migljaj nekaterim drugim igralcem, ki se na zmožnost zanašajo, vloge ne nauče in občinstvo dolgočasijo.

Razpisana učiteljska služba. Na trirazredni ljudski šoli v Višnjigori je izpraznjeno drugo učno mesto. Prošnje vprejema do 3. marca okr. šolski svet v Litiji.

Tatu prišli so na tukajšnjem južnem kolodvoru. Ime mu je Ivan Božna iz Srednje vasi v Bohinju. Deželno sodišče si ga že dolgo želi.

V zaporu obnorel je Anton Viharnik s Primskovega. Zidarski mojster Fuso iz Kranja ga je bil ovdil zaradi nekega psa. V zaporu mu je bilo pa tako hudo, da se mu je zmešalo in si je potrgal vso obleko raz života. Odpeljali so ga v norišnico. Viharnik je mlad, oženjen mož.

Spomenik se postavi letos skladatelju učitelju Hrabroslavu Volariču v Devinu.

Za laško univerzo v Trstu bilo je te dni veliko govorjenja v obč. svetu tržaškem. Dr. Rybač je izjavil, da bodo slov. obč. svetniki le tedaj za laško univerzo, kadar bodo Lah pravični tudi napram slovenskim upravičenim zahtevam. Sprejeti so bili predlogi mestne delegacije, kateri določajo mej drugim, da se sestavi kuratorij univerze iz zastopstva tržaškega mesta, dež. zbora isterskega in goriško gradiščanskega ter mestnega zbora trentinskega. Slovenski obč. svetniki se glasovanja niso udeležili.

Verdijeva slavnost v Trstu. Lah v Trstu pripravljajo veliko ljudsko Verdijevo slavnost v »Politeama«. Občinski svet tržaški je v ta namen določil 4000 K.

Lega Nazionale je v preteklem letu nabrala za laške potujočevalne namene okoli 36.000 K. Koliko se je pa nabralo za hrvatsko »Družbo sv. Cirila in Metoda«? Kdaj bode Istra hrvatska? Celo »Edinost« pravi: Gospoda Hrvatje roke na prsa! Kaj pa delate? Kje je Vaše rodoljubje, kje Vaša radodarnost, kje usmiljenje do svojih bratov Istranov?

V mestni ljudski kopelji se je od 20. do 26. m. m. oddalo vsega skupaj 362 kopelj in sicer za moške 309, (pršnih 206, kadnih 103) za ženske 53, (pršnih 7, kadnih 46)

Izkoriščanje delavcev. Glasilo socialno-demokratske zveze zidarjev priobčuje, koliko mora posamezen član zveze plačati na leto v strankarsko blagajno. Za časopise in brošure da posameznik na leto 18 mark 95 v., udnine znašajo 10 mark, strankarski davek 2 marki 40 v., v blagajno za stavke 16 mark 25 v., stroški na zborovanjih 5 mark 35 v., skupno 52 mark 95 v. Kje se dobi mej krščanskimi socialci tako izkoriščanje delavcev?

Preskušanje strelovodov. Glasom neke odredbe naučnega ministerstva (odredb. list XIV ex 1900) je treba strelovele njemu

podrejenih šolskih poslopij preskusiti vsako drugo leto, strelovele na objektih pa, ki so posebno izpostavljeni strelji, kakor na samem stoječe cerkve, pa vsako leto. Preskušnjo mora izvršiti tehnični veščak. Potrebna popravila se morajo takoj izvršiti. Posebno so potrebne revizije vselej, ko trešči v kak strelovod. Seveda nevarnost ni za vse kraje jednako velika.

Bismarckov hrast v Gradcu. V Gradcu je občinski zastop sklenil, da zopet vsadi na Bismarckovem trgu Bismarckov hrast. Kakor znano, so jeden hrast pred meseci neznane roke požgale.

50letnica zagrebške trgov. in obrtne zadruga se bo praznovala 16. t. m. v Zagrebu.

Rajni Albert Neuhauser je v svoji oporoki zapustil podporni matici tirolske tovarne za slikanje na steklo in za mozajik, katera zavoda sta od 1. jan. 1900 združena, visoko svoto 24 000 kron.

Zanimivosti iz Amerike. V Jolietu dobe v kratkem dve novi katoliški cerkvi. Jedno cerkev bodo zidali Lah, ki so doslej hodili v slovensko cerkev, jedno pa Slovaki. — Ponesrečil se je v Jolietu naš rojak Jož. Juratič. Padel je raz hodnika preko ograje Nemanichove hiše. Upanje je, da okreva. — Svoje umetne zobe je pogoltnil v Jolietu Charles Bolden. Še le pet tednov oženjeni mož je umrl. — V Utici so Slovenci ustanovili novo »Narodno in cerkveno društvo«, v San Francisku pa ste se dve slovenski društvi združili v jedno z imenom »Avstrijsko kranjsko podporno društvo sv. Jožela«. — Iz Lincolna se poroča, da bode Bryan pričel izdajati časnik »The Commoner«. Prva številka izide v 50.000 izvodih. V listu ne bo nič novic, ampak samo članki W. J. Bryana in drugih znamenitih demokratov.

Požar zaloge nafte v Baku na Ruskem je naredil škode 6 milijonov rubljev. Poškodovanih ljudi je 160, od katerih jih je šest umrlo. Zgorelo je 35 milijonov pudov nafte.

Železnica preko Balkana. V Črnigori so že pričeli s pripravami za gradnjo balkanske železnice. Tekla bo železnica preko Balkana ter spajala Rusijo z adrijskim morjem.

Zimsko spanje. Na severnem Ruskem je celih vasi, katerih prebivalci skoraj vso zimo prespijo. Mraz in pičila hrana jih sili, da si s spanjem rešijo življenje. Znano je namreč, da človek, ako spi, potrebuje dosti manj hrane, nego če bdi in dela. Kadar hišnemu gospodarju primanjkuje hrane, razdeli jo tako, da mora ž njo družina izhajati določen čas, oziroma vso zimo s tem, da se je le malo in poredkoma. Vsa družina poleže okolo peči in tako kimajo po cele dneve.

Oproščena morilka. V Nagy Becskereku so porotniki oprostili morilko Magdaleno Engelmann, ki je ustrelila Janeza Kozareka, ki ji je obljubil možitev, a potem, ko ji je vzel čast, pozabil na besedo.

Društva.

(Slovensko politično društvo »Pozor« v Ptui) izvolilo si je pri glavnem zboru dne 7. februarja t. l. sledeči odbor: predsednik g. profesor Josip Zelenik pri Sv. Vrbanu; podpredsednik g. dr. Ante Brumen v Ptui; blagajnik g. dr. T. Horvat v Ptui; tajnik g. Miran Lorber v Ptui; odborniki: gospod Karol Zupančič v Ptui, g. Vinko Bezjak v Ptui, g. Alojzij Šuta, župnik pri Sv. Marjeti; namestniki: skender Pintarič v Ptui, g. Mihael Brenčič v Ptui, g. Josip Sinko, župnik pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 12. febr. (C. B.) Poslanska zbornica. Vlada je predložila 58 cesarskih naredeb, ki so bile s pomočjo paragrafa 14 izdane v času od 15. junija 1897 do 29. decembra 1900, dalje predlogo o žganjarini. Razlikuje se le toliko od načrta, ki je bil predložen deželnim zborom, da se je premenil porazdelitveni ključ za Kranjsko, Koroško in Štajersko, tako da dobe te dežele popolno nadomestilo za deželno naklado. Ključ velja do leta 1909. — Nadaljna predloga se tiče gradnje železnic. Mej temi se nahajati tudi železnici čez Ture in čez Karavanke in več lokalnih železnic.

Dunaj, 12. febr. (C. B.) V današnji seji je bilo vloženih 193 predlogov, mej temi viteza Jaworskega in poslanca Pacaka glede adrese. Dva predloga zahtevata odpravo § 14. Konservativno veleposestvo želi premembe poslovnika in odprave vinske klavzule. Več predlogov meri na podržavljenje premogovnikov in petrolejskih podjetij, dalje na skrajšanje vojaške službe, uvedbe splošne in jednake volivne pravice in premembe drž. zbornskega voliv. reda. Konečno je bilo uloženi 84 interpelacij. Schönerer zahteva mej drugim zagotovitev nem. državnega jezika. Tudi glede železniške zveze mej Bosno in Dalmacijo je bila vložena interpelacija.

Dunaj, 12. febr. (C. B.) V nadaljni seji je prebral predsednik grof Vetter dopis o izjavi nadvojvode Frana Ferdinanda ter izrazil voščila visokima novoporočencema. K besedi se oglasi posl. Gross, ki predlaga izvolitev odseka 37 članov, ki naj bi takoj pretresal to izjavo in poročal zbornici. Posl. Kramar prebere v ime Čehov izjavo, da ne priznavajo zato kompetence drž. zbora in da se torej ne udeležijo glasovanja o Grossovem predlogu. Češki poslanci ostavijo zbornico. Pri glasovanju je bil vsprejet Grossov predlog.

Dunaj, 12. febr. Pri volitvi v odseke bo dobil slovanski centrum v odsekih, ki bodo imeli 48 članov, dva člana, in v odsekih, ki bodo imeli 37 članov, tudi dva člana. Pri odsekih po 48 članov pride na vsakih osem poslancev eden član, pri odsekih po 37 članov na vsakih 11 članov 1 poslanec.

Dunaj, 12. febr. Eksposej finančnega ministra izkazuje za l. 1901 potrebsčine 1.641.163.344 K in pokritja 1.641.997.585 K torej prebitka 834 241 kron. Zemljiški davek je za 2.000.000 nižji, nego l. 1900, osebni dohodninski davek znaša za 700.000 K več.

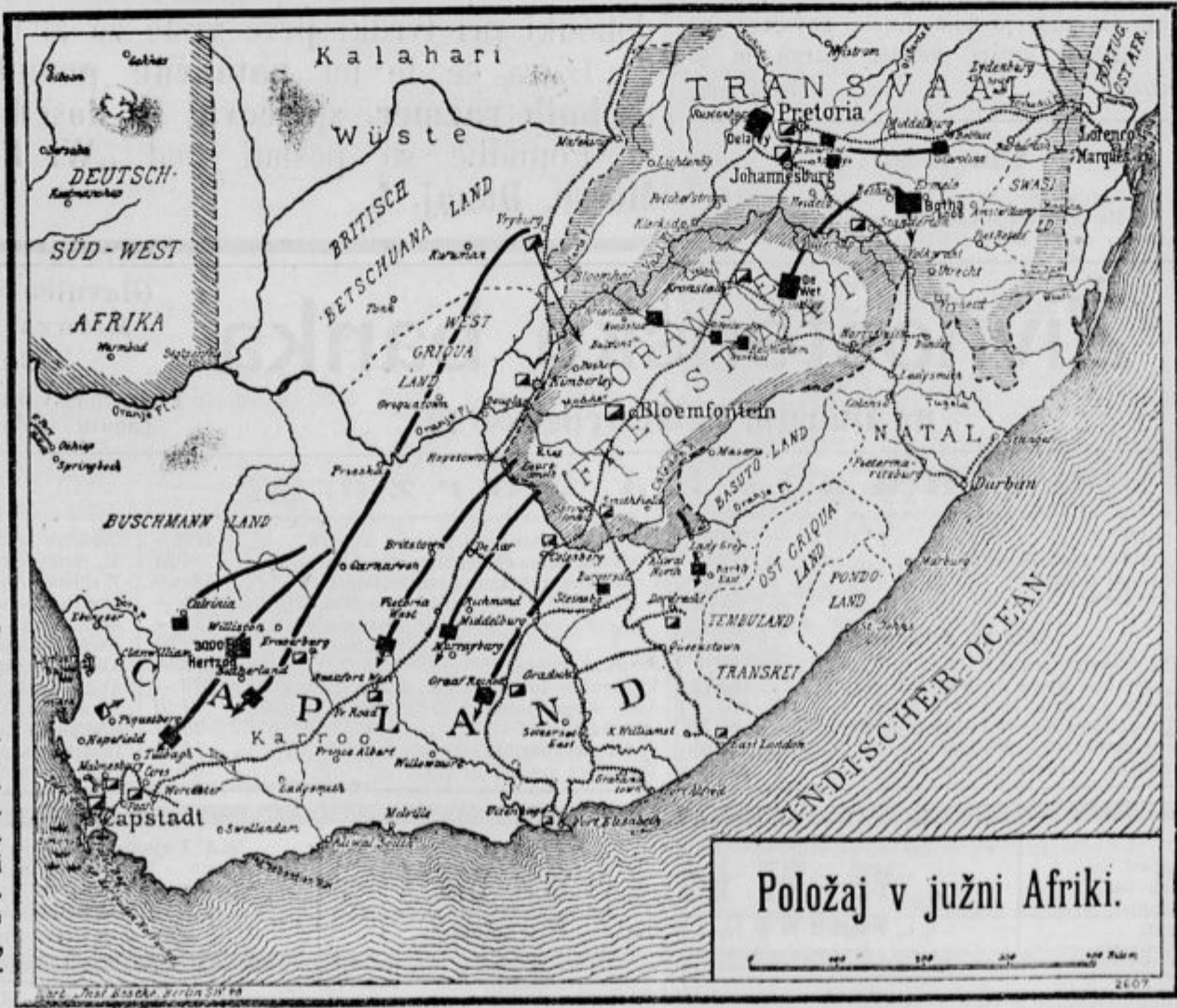
Dunaj, 12. febr. Včerajšnji shod avstrijskih poštних ekspeditorjev je bil dobro obiskan. Udeležil se ga je tudi kršč. soc. poslanec Procházka.

Dunaj, 11. febr. (C. B.) Kralj Milan je umrl danes popoldne ob 4. uri 20 minut.

Dunaj, 12. febr. Pred smrtjo Milanovo je brzojavila kraljica Natalija: »Ali morem pomagati. Ali morem za kralja kaj storiti?« Skoro na to je odšel

Položaj na južno afriškem bojišču.

Dogodki najnovejšega časa na južno afriškem bojišču vzbujajo zopet pozornost vseh, ki se zanimajo za položaj in vojsko hrabrih Burov. S prodiranjem burških čet v kapsko kolonijo so se razmere na bojišču znatno premenile. Zato menimo, da bo ustrezno našim čitateljem, če jim podamo tu najnovejšo sliko s tega bojišča. Dodati nam je le, da se oddelek, kateremu poveljuje premeteni Dewet, sedaj ne nahaja več pri Lindleyu, kakor je tu razvidno, marveč je že prekorachil oranjsko mejo in dosegel progo, ki veže Bloemfontein z East Londonom in Port Elizabethom. General Botha se z močnim oddelkom bliža natalški meji in je namenjen proti Durbanu, oddelek Burov pa, ki je na sliki začetan mej Belfastom in Carolino, se nahaja že na portugalskih tleh in proti napasti pomorsko mesto Laurencio-Marquez. Angleške čete so koncentrirane ponajveč okoli Pretorije, Kronstadta in Bloemfonteina ter Johannesburgskih zlatih rudnikov, ob jednem pa stražijo manjši oddelki najvažnejša železniška središča. Vsi imenovani oddelki pa ne bodo mogli sodelovati v boju, ki se kmalu vname v jugozahodnem delu kapske kolonije.

Položaj v južni Afriki.

brzojavni odgovor: „Kralj je ravnokar umrl z molitvijo za svojega sina na ustnih“.

Dunaj, 12. febr. Cesar je naznanil, da bode skrbel za vojaški pogreb Milanov, ki je bil imejitelj jednega avstrijskih polkov.

Niš, 12. febr. Pogreb umrlega kralja Milana se vrši vsled njegove želje v Krušadolu, nekem samostanu v Smirni. Kralj Aleksander sprejme truplo v Belgradu. Na Dunaj Aleksander ne pojde. Pogreba se udeležijo ministri in skupščina korporativno. Ministerski predsednik Gjorgjević se je v izredni seji spominjal Milanovih zaslug.

Belgrad, 12. febr. Splošno se sodi, da po smrti Milanovi utegne narasti po deželi Rusiji prijazno gibanje.

Niš, 12. febr. Skupščina je vsprela jela proračun za l. 1901.

Zofja, 12. febr. V sobranje so bili včeraj izvoljeni: 58 vladnih pristašev, 31 pristašev Cankowe stranke, 27 demokratov, 23 pristašev Stoilowa, 13 agrarcev, 5 Radoslawovcev. Izid jedne volitve še ni znan, potrebno pa je troje ožjih volitev.

Monakovo, 12. febr. Slavni zdravnik, tajni svetnik Pettenhofer se je ustrelil.

Berolin, 12. febr. Cesar Viljem je izrekel željo, naj bi se lord Roberts udeležil jeseni nemških vojaških vaj.

Haag, 12. febr. Soprog kraljice Viljemine je imenovan v državni svet.

Pariz, 12. febr. Z ozirom na bolezni ministrskega predsednika Waldeck-Rousseau-a, ki se ne more udeleževati zborniških razprav, se je prekinila razprava o kongregacijskem zakonu.

Madrid, 12. febr. V pokrajini Valencija je radi nemrov proglašeno obredno stanje.

Zaročenca.

(I promessi sposi.)

Milanska povest iz sedemnajstega veka. — Laški spisal Alessandro Manzoni. prevel I. B.—č.

(Dalje.)

„Kaj si učinil! Tu, sredi bede! Tu, kjer ljudje samo umirajo, si mogel...“

„Če umirajo, moramo prositi za-nje, da pridejo v nebesa. Ni pa prav, da morajo živi obupati...“

„A Renzo, Renzo! Ti ne veš, kaj govoriš. Obljubila sem Madonni!... obljuba!...“

„Take obljube ne veljajo.“

„O Bog! Kaj govoriš? Kje si bil mej tem časom? S kom si občeval? Kaj govoriš?“

„Govorim kot dober kristijan. O Madonni bolje mislim nego ti, ker ji niso vse obljube v škodo bližnjika. Če bi Madonna govorila! Kaj to? Tvoja muha! Ali veš, kaj lahko obljubiš Madonni? Obljubi, da bode prvi najini hčerki ime Marija, to tudi jaz obljubim; to je Madonni všeč. Take obljube so bolj pametne in nikomur ne škodujejo.“

„Ne govori tako! Saj ne veš, kaj govoriš. Saj ne veš, kaj je obljuba, ker še

nisi tega poskusil. Pojdi, pojdi, za božjo voljo!“

Lucia se obrne od njega in gre k postelji.

„Lucia!“ reče Renzo in se ne premakne. „Povej mi samo, ali bi me še ljubila, če bi to ne prišlo vmes?“

„Ti brezsrčnež!“ odgovori Lucia, obrne se in zadržuje solze: „Če bi jaz govorila tako nepotrebne besede, ki me žalijo, ki so pregrešne, ali bi ti bil zadovoljen? Pojdi in pozabi na mene. Ni nama bilo namenjeno. Vidiva se v nebesih, saj zemeljsko življenje je tako kratko. Sporočite materi, da sem okrevala, da me je tudi tu Bog podpiral, da se je našla dobra duša, dobra žena, ki mi nadomešča mater. Povejte ji, da upam, da se nje ni prišlo to zlo, da se kmalu vidive. Pojdi in ne misli več name, za božjo voljo... spominjaj se me le v molitvi!“

Kakor bi ne imela ničesar več povedati, kakor bi ne imela ničesar več poslušati, kakor bi se hotela ogniti skušnjavi, vrne se k postelji, kjer je ležala žena, o kateri je preje govorila.

„Čuj, Lucia, čuj!“ reče Renzo, a ne gre bližje.

„No, ne, le pojdi, za božjo voljo!“

„Čuj! Oče Cristoforo...“

„Kdo?“

„Tu je.“

„Tu? Kje? Kako to veš?“

„Govoril sem z njim pred kratkim delj časa. Duhovnik njegove vrste, menim...“

„Tu je? Seveda pomaga kužnim bolnikom! Ali je imel kugo?“

„Ah Lucia! bojim se, le preveč se bojim...“ — V tem ko se Renzo obotavlja izpregovoriti za-se in za Lucijo žalostno besedo, stopi Lucia zopet od postelje in se mu približa —: „Bojim se, da bi je sedaj ne imel.“

„O ubogi sveti mož! A kaj govorim? Ubogi? Mi smo ubogi. Ali leži? Ali mu kdo pomaga?“

„On hodi okrog in pomaga drugim. A če bi videla, kakšne barve je! Toliko sem jih videl in se ne motim.“

„O Bog!“ reče Lucia. „In on je tu?“

„Da, nedaleč, ne delj kot od moje do tvoje hiše. Saj se še spominjaš.“

„O sveta Devica!“

„Da, nekoliko delj. Povedal mi je čudne stvari! In kaj mi je pokazal! Čuj! Preje povem, kaj mi je napreje rekel on sam. Rekel mi je, naj te le poiščem, da se Bogu tako vedenje mladeniča dopada in da bode tudi mene podpiral, kakor se je res zgodilo. In on je svetnik. Ali vidiš torej?“

„Seveda je tako govoril, ker ni vedel...“

„Ali naj on vé, kaj si ti storila po svoji glavi, dasi nisi nobenega vprašala za svet? Pošten in pameten mož kot on ne misli na take stvari. In kaj mi je pokazal! Tedaj pripoveduje, kaj je videl v oni baraki. Če tudi je bila Lucia navajena na vse najhuje stvari, vender ostrmi in se zgrozi.“

(Dalje prih.)

Umrl so:

8. februarja. Anton Juretič, umir. strojevodja, 76 let, Marije Terezije cesta 11, vsled raka — Fran Šinkovec, upok. davkar, 51 let, Žabjak 6, kap. —

Pavel Cerar, krečmarja sin, 1 leto, Komenskega ulice št. 36, bronchitis.

9. februarja. Marijeta Glavič, kuharica, 76 let, Poljanska cesta 18, plućnica.

10. februarja. Antonija Žan, delavca hči, 12 let, Radeckega cesta 11, prava vodenica.

V bolnišnici:

6. februarja. Ivan Jamšek, ubožec, 70 let, plućnica.

8. februarja. Jakob Zemljak, dninar, 60 let, plućnica.

Cena žitu na dunajski borzi

dné 11. februarja 1901.

Za 50 kilogramov

Pšenica za pomlad . . .	K 7-78 do K 7-79
Rž za pomlad . . .	» 7-78 » » 7-79
Turšica za maj junij . . .	» 5-50 » » 5-51
Oves za pomlad . . .	» 6-68 » » 6-69

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m, srednji zračni tlak 736-0 mm.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
11. 9. urad.	734-2	-5-1	sl. s/vzh.	del. jasno	
12. 7. jut.	736-5	-4-6	sr. vzh.	oblačno	2-0
2. popol.	735-9	-2-5	sr. j/vzh.	del. oblak.	
Srednja včerajšnja temperatura -5-5°, normale: -0-6					

Napise in slikanje grbov

obrtnih in trgovskih znakov na steklo, les in kositar oskrbuje in umetno izvršuje v lastni delavnici tverdka **BRATA EBERL v Ljubljani** Františkanske ulice. 228 18 11-8

Vnanja naročila proti povzetju.

Na prodaj sta

2 križeva pota

jeden za gld. 65.—, drugi za gld. 250.— pri 16 12-11

FR. TOMAN-u,

podobarju in pozlataju v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 1.

—Št. 244/pr. 1. 1900.

Razpis

V deželni prisilni delavnici v Ljubljani izpraznjena je

služba kontrolorja

s plačo letnih 2600 K, s pravico do dveh petletnic po 200 K in z užitkom naturalnega stanovanja. Razun tega dobiva kontrolor od fabriškega zaslužka tudi 1%, % delež.

Prosilci za to službo predložijo naj svoje z dokazili o starosti, stanu, o dovršenih študijah in zlasti o prebitem izpitu iz državnega računostlovja, o dosedanjem službovanju, o znanju slovenskega in nemškega jezika podprte prošnje

do dné 20. marca 1901

podpisanemu deželnemu odboru.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dné 6. februarja 1901.

Išče se potovalec prve vrste.

Spretnemu potovalecu-trgovcu, kateremu je Kranjsko in Istra dobro znana ter je zmožen slovenščine, nemščine in italijanščine, ponuja se prilika, dobiti stalno mesto z dobrimi dohodki pri trdki prve vrste za živila.

Ozira se le na natančne ponudbe z napovedbo vseh osebnih razmer, spričeval in dosedanjega delovanja.

Ponudbe so poslati pod „W. F. 8208“ na „Rudolf Mosse, Dunaj, I.

128 1-1

Dunajska filialka

Hranilne vloge na knjižice s 4%.

Menjalnica, borzno posredovanje, posojila na vrednostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in razvinkuliranje obligacij.

984 18

Živnostenská banka

na Dunaju, I. Herrengasse 12.

Dunajska borza.

Dné 12. februarja.	
Skupni državni dolg v notah . . .	98-50
Skupni državni dolg v srebru . . .	98-40
Avstrijska zlata renta 4% . . .	118-30
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron . . .	98-20
Ogerska zlata renta 4% . . .	118-30
Ogerska krona renta 4%, 200 . . .	98-60
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld. . .	1685-—
Kreditne delnice, 160 gld. . .	672-75
London vista . . .	240-66
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. vel. . .	117-47 1/2

Dné 11. februarja.	
3-2% državne srečke l. 1854, 250 gld. . .	181-—
5% državne srečke l. 1860, 100 gld. . .	163-75
Državne srečke l. 1864, 100 gld. . .	200-—
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron . . .	95-70
Tisne srečke 4%, 100 gld. . .	141-25
Dunavske vravnave srečke 5% . . .	257-—

Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878 . . .	106-—
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 1% . . .	94-25
Prijoritete obveznice državne železnice . . .	429-50
» južne železnice 3% . . .	352-—
» južne železnice 5% . . .	123-—
dolenjskih železnic 4% . . .	99-50
Kreditne srečke, 100 gld. . .	388-—
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld. . .	370-—
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld. . .	47-50
Ogerskega . . . 5 . . .	23-20
Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gld. . .	14-15
Rudolfove srečke, 10 gld. . .	59-—

Salmove srečke, 40 gld. . .	180-—
St. Genois srečke, 40 gld. . .	200-—
Waldsteinove srečke, 20 gld. . .	392-—
Ljubljanske srečke . . .	58-—
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld. . .	269-50
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. at. v. . .	6260-—
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld. . .	822-—
Akcije južne železnice, 200 gld. sr. . .	107-—
Splošna avstrijska stavbinska družba . . .	149-—
Montanska družba avstr. plan. . .	444-—
Trboveljska premožarska družba, 70 gld. . .	447-—
Panirnih rubljev 100 . . .	253-50

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulancina izvršitev naročil na borzi.

Menjalnična delniška družba

„MERCU R“

I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnili v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocoga obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.